

Innspill SV, Rødt og MDG

19.09.2025

Vi står i et unikt politisk mulighetsrom. Stortinget har nå større sjanse enn noen gang til å forme en rettferdig og ansvarlig kursendring i norsk olje- og gasspolitikk. En samlet miljøbevegelse mener det er avgjørende at miljøpartiene prioriterer et retningsskifte i olje- og gasspolitikken.

Vi trenger en stans i tildeling av nye letelisenser.

I 2023 ble det godkjent utbygging av et rekordhøyt antall nye olje- og gassfelt på norsk sokkel. På grunn av oljeskattepakken ble det tatt investeringsbeslutning på praktisk talt alle prosjekter med potensiell lønnsomhet for selskapene. Av denne grunn forventer vi ikke mange nye søknader om Plan for utbygging og drift (PUD) for nye felt i årene framover. Det betyr også at mindre justeringer på petroleumsskatten er mindre viktig. Endringer i skattereglene vil uansett neppe føre til utfasing av allerede åpnete felt. Stans i leteaktivitet er derfor det viktigste klimakravet for stortingsperioden 2025 - 2029.

For at tiltaket skal ha reell effekt, altså at det gjøres færre olje- og gassfunn på norsk sokkel, må både tildelingene gjennom tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO-ordningen) og de nummererte konsesjonsrundene stanses. I dag innbefatter TFO-området nesten hele sokkelen, flere hundre kilometer fra eksisterende infrastruktur. Det er enkelt for Energidepartementet å utvide området til å dekke der de måtte ønske. Dette bestemmer de i praksis helt selv. I dagens situasjon ser vi det derfor ikke som en seier å kun stanse de nummererte konsesjonsrundene. Det er helt avgjørende at det verken lysnes ut eller tildels lisenser gjennom TFO-ordningen.

Klimautvalget 2050 anbefaler at det utarbeides en strategi for slutfasen av norsk olje- og gassvirksomhet, samt at det settes en pause i tildeling av nye tillatelser til strategien er vedtatt og forankret i Stortinget. Vi trenger en helhetlig plan for slutfasen av norsk olje- og gassvirksomhet i tråd med Norges forpliktelser til 1,5-gradersmålet. Planen må bygge på prinsippene for rettferdig omstilling i arbeidslivet, demokratisk medvirkning i politiske prosesser, rettferdig fordeling av kostnadene og verdiskapingen i det grønne skiftet, og med mål om å sikre trygge og anstendige jobber.

Stans i PUD-godkjenninger er også avgjørende. Det kan fortsatt gjøres funn i eksisterende lisenser, og det er viktig å hindre disse i å bli produsert. Klimautvalget 2050 anbefaler at det ikke tas beslutninger som bidrar til at det investeres i ny aktivitet før en samlet strategi er ferdigstilt. Dette innebærer også midlertidig stans i nye tillatelser til leting eller utvinning (PUD), samt at det ikke gis tillatelser til anlegg og drift (PAD). Det er vanskelig å forutsi hvor mange felt som vil søke om PUD i nærmeste framtid. En stans i PUD-godkjenninger ville for eksempel

hindret en eventuell utbygging av Wisting, som akkurat nå ikke er vurdert lønnsomt nok, men der ting kan endre seg.

Forslag til verbal i budsjettforhandlingene:

- Stortinget ber regjeringen ikke utlyse eller tildele lisenser gjennom TFO-ordningen og avlyse 26.konsesjonsrunde, i påvente av at Stortinget vedtar en plan for slutfasen av norsk olje- og gassvirksomhet basert på prinsipper om rettferdig omstilling. Fram til planen er vedtatt, deles det ikke ut nye utvinningstillatelser eller gis nye PUD-godkjenninger.

For å sikre nødvendige endringer i oljepolitikken er det avgjørende at miljøpartiene står samlet om dette kravet, og bruker den parlamentariske makten dere har til å sikre et tydelig og ansvarlig retningsskifte i norsk oljepolitikk. En betingelse for forhandlingene om statsbudsjett i årene fremover må være at dere står sammen i å kreve at Arbeiderpartiet ikke søker flertall med høyresiden i oljepolitikken. Vi ser fram til videre dialog og samarbeid for å sikre at denne stortingsperioden markerer starten på en rettferdig og planlagt omstilling.

Med vennlig hilsen,

Sigrid Hoddevik Losnegård, leder i Natur og Ungdom

Thea Birgitte Erfjord, leder i Spire

Frode Pleym, leder i Greenpeace

Gina Ekholt, generalsekretær i Forum for Utvikling og Miljø

Karoline Andaur, generalsekretær i WWF Verdens naturfond

Tale Hungnes, leder i Framtiden i våre hender

Truls Gulowsen, leder i Naturvernforbundet

Milla Haugen, talsperson for Extinction Rebellion Norge

Andrew Kroglund, generalsekretær Besteforeldrenes Klimaaksjon